

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
МІСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА ІМЕНІ О. М. БЕКЕТОВА

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
для практичних занять та самостійної роботи
з дисципліни

**«МУНІЦИПАЛЬНА СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНА
ПОЛІТИКА»**

*(для студентів 4 курсу денної форми навчання за напрямом
підготовки 6.030601 «Менеджмент»)*

ХАРКІВ – ХНУМГ – 2013

Методичні вказівки для практичних занять та самостійної роботи з дисципліни «Муніципальна соціально-економічна політика» (*для студентів 4 курсу денної форми навчання за напрямом підготовки 6.030601 «Менеджмент»*) / Харк. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова; уклад.: Б. К. Зеленський. – Х.: ХНУМГ, 2013. – 20 с.

Укладач: Б. К. Зеленський

Рецензент: к.е.н., доц. Г. В. Висоцька

Рекомендовано кафедрою управління проектами в міському господарстві та будівництві, протокол № 3 від 26.09.2013 р.

ЗМІСТ

1. Вступ	4
2. Тематичний план практичних занять	4
3. Самостійна навчальна робота студента	8
4. Методи та критерії оцінювання знань	9
5. Правила проходження тестування	12
6. Список використаних джерел	19

1. ВСТУП

Методичні вказівки мають за мету ознайомити з методологією розробки та реалізації планів соціально-економічного розвитку муніципалітетів, сформувати у майбутніх менеджерів умінь та навичок діяльності у сфері оцінки основних напрямків соціально-економічного розвитку муніципалітету на перспективний період.

Предмет дисципліни: процеси професійної оціночної діяльності, методичне забезпечення та правова база, що формують муніципальну соціально-економічну політику міст.

В змістовних модулях передбачено освоїти сутність поняття соціально-економічної муніципальної політики, основні напрямки її розвитку, методологія і логіки вибору стратегії, якість життя. Визначення фаз життєвого циклу розвитку міст. Мета та основні завдання розвитку, стратегія економічного зростання міст.

Місце дисципліни у структурно-логічній схемі учбового плану визначається необхідністю передування таких дисциплін як правознавство, фінанси, економіка підприємств, статистика, наступними дисциплінами є управління проектами міського господарства.

В результаті вивчення дисципліни студент повинен знати:

- нормативно-правове забезпечення соціально-економічної програми розвитку міста;
- оцінку якості життя населення муніципалітету;
- методи розробки програм стратегічного зростання економіки.

Вміти:

- користування методичним забезпеченням про процес оцінки якості соціально-економічної політики;
- реалізувати навички практичних рішень, щодо здійснення стратегії економічного зростання;
- розробляти різні програми соціально-економічного розвитку муніципалітету;
- здійснювати моніторинг виконання програм та їх корегування для підвищення ефективності соціально-економічного розвитку.

2. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Тема 1. Муніципалітет як цілісний історико-культурний георегіон

План лекцій

- 1.1. Формування та особливості розвитку.
- 1.2. Територія та природно-ресурсний потенціал.

1.3. Населення, трудові ресурси, інтелектуальний потенціал.

1.4. Економічні ресурси, аналіз економічного становища.

Питання на семінар

1. Що таке муніципальна соціально-економічна політика?

2. Які ознаки характерні для міста?

3. Вплив території та природно-ресурсного потенціалу на розвиток міста.

4. Трудовий та інтелектуальний потенціал розвитку міста.

5. Вплив науки, освіти на показники соціально-економічного розвитку.

6. Промисловий розвиток міста та основні критерії пріоритетного розвитку економіки.

Тема 2. Методологія і логіка вибору стратегії соціально-економічного розвитку муніципалітету

План лекції

2.1. Якість життя, економічний розвиток міста, наявний природно-ресурсний потенціал та ефективне його використання.

2.2. Цикл (фази) життєвого розвитку муніципалітету (відновлення зростання, розвиток).

Питання на семінар

1. Що таке якість життя?

2. Компонентні моделі оцінки якості життя та економічного розвитку.

3. Значення природно-ресурсного потенціалу.

4. Які фази циклу життєвого розвитку муніципалітету?

5. Поняття енерговитратних циклів та точок зростання.

Тема 3. Мета та основні завдання стратегії розвитку міста

План лекції

3.1. Основні напрямки муніципальної соціально-економічної політики.

3.2. Мета та завдання муніципальної політики.

3.3. Соціальна спрямованість.

3.4. Соціально-політичні аспекти муніципального розвитку.

4.5. Механізм здійснення програми.

Питання на семінар

1. Яка спрямованість соціально-економічної політики.

2. Економічні аспекти соціальної політики.

3. Особливості здійснення механізму соціально-економічних програм.

4. Очікувані результати соціально-економічної політики.

Тема 4. Перспектива соціального розвитку різних галузей

План лекції

- 4.1. Розвиток культури і духовності.
- 4.2. Освіта, охорона здоров'я, фізкультура, спорт.
- 4.3. Охорона довкілля.
- 4.4. Забезпечення зайнятості населення.
- 4.5. Соціальний захист населення, підтримка сім'ї, жінок, молоді.
- 4.6. Забезпечення житлом, якість житлово-комунального обслуговування.

Питання на семінар

1. Основні напрямки розвитку культури і духовності.
2. Завдання розвитку освіти, охорони здоров'я, фізкультури та спорту.
3. Пріоритетні заходи охорони довкілля.
4. Підвищення показників зайнятості населення.
5. Заходи соцзахисту населення.
6. Покращення житлово-комунальних послуг та забезпечення житлом.

Тема 5. Передумови економічного зростання

План лекції

- 5.1. Передумови економічного зростання.
- 5.2. Структурна перебудова економіки.
- 5.3. Науково-технічний прогрес та інноваційна діяльність, інвестиційна стратегія.
- 5.4. Розвиток територіально-господарського комплексу та зовнішньоекономічних зв'язків підприємств.

Питання на семінар

1. Основні цілі економічного зростання?
2. Як структурно перебудовується економіка?
3. Основні задачі науково-технічного прогресу.
4. Основні завдання інноваційного розвитку та інвестиційної стратегії.
5. Шляхи розвитку основних галузей.
6. В чому полягає розвиток експортного потенціалу?
7. Шляхи покращення зовнішньоекономічних зв'язків.

Тема 6. Забезпечення здійснення муніципальної соціально- економічної політики

План лекції

- 6.1. Комплексний соціально-економічний розвиток адмінрайонів та міста.
- 6.2. Розвиток фінансової та бюджетної систем.
- 6.3. Ідеологічне забезпечення муніципальної політики.
- 6.4. Інформаційне забезпечення.
- 6.5. Реформування організаційно-управлінських структур.
- 6.6. Удосконалення системи роботи з кадрами.

Питання на семінар

1. Як комплексно забезпечується розвиток міста?
2. Роль фінансової та бюджетної систем.
3. Яке ідеологічне та інформаційне забезпечення муніципальної політики?
4. Як здійснюється реформування організаційно-управлінських структур?
5. Шляхи удосконалення роботи з кадрами.

Тема 7. Удосконалення управління муніципальним розвитком

План лекції

- 7.1. Механізм удосконалення управління соціально-економічним процесом.
- 7.2. Моніторинг управління виконанням програми.

Питання на семінар

1. Яка мета формування механізму контролю соціально-економічного розвитку?
2. Як удосконалюється система управління?
3. В чому сутність моніторингу соціально-економічного розвитку міста?
4. Які ознаки повинні забезпечувати соціально-економічний розвиток?

Практичні заняття базуються на прочитаному курсі лекцій шляхом розгляду важливих тем в аудиторії на спеціальних семінарах, де розглядаються теоретичні та практичні завдання.

Для підвищення практичних навичок можливе використання участі студентів в проведенні сесій Міської ради та засідань міськвиконкому по розгляду питань виконання різних програм соціально-економічного розвитку міста.

При можливості треба практикувати участь студентів в засіданнях містобудівної ради, проведення громадських слухань по різних проблемам забудови та розвитку міста, ознайомитись з інформацією на сайтах Internetу про хід виконання в місті соціально-економічних програм.

3. САМОСТІЙНА НАВЧАЛЬНА РОБОТА СТУДЕНТА

Мета самостійної роботи студентів – сприяти засвоєнню в повному обсязі навчальної програми з дисципліни «Муніципальна соціально-економічна політика» і формуванню самостійності як особистісної риси та важливої професійної якості, сутність якої полягає в умінні систематизувати, планувати та контролювати власну діяльність.

Контрольні запитання для самостійної роботи:

Тема 1

1. Які особливості розвитку муніципалітету.
2. Які показники населення, трудових ресурсів.
3. Що становить інтелектуальний потенціал.
4. Аналіз економічних ресурсів.

Тема 2

1. Що таке якість життя?
2. Природно-ресурсний потенціал.
3. Цикли (фази) життєвого розвитку міста.

Тема 3

1. Основні напрямки соціально-економічної політики.
2. Соціальні напрямки програм.
3. Соціально-політичні аспекти.

Тема 4

1. Розвиток культури та духовності.
2. Завдання охорони довкілля.
3. Забезпечення зайнятості населення.
4. Соціальний захист населення, сім'ї, жінок, молоді.
5. Забезпечення житлом.
6. Якість житлово-комунального обслуговування.

Тема 5

1. Передумови економічного зростання.
2. Структурна перебудова економіки.

3. Науково-технічний прогрес.
4. Інноваційна та інвестиційна політика.
5. Розвиток територіально-господарського комплексу.
6. Зовнішньо економічні зв'язки.

Тема 6

1. Комплексний соціально-економічний розвиток адмінрайонів.
2. Розвиток фінансової та бюджетної системи.
3. Ідеологічне забезпечення регіональної політики.
4. Інформаційне забезпечення.
5. Реформування організаційно-управлінських структур.
6. Удосконалення роботи з кадрами.

Тема 7

1. Механізм удосконалення управління соціально-економічним розвитком.
2. Моніторинг управління виконанням програми.
3. Завдання на перспективу соціально-економічного розвитку.

4. МЕТОДИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ

Для визначення рівня засвоєння студентами навчального матеріалу використовують такі форми та методи контролю і оцінювання знань:

- оцінювання роботи студента під час практичних занять;
- поточне тестування після вивчення кожного змістового модуля;
- складання екзамену.

Оцінку знань студентів з дисципліни «Муніципальна соціально-економічна політика» здійснюють відповідно до вимог кредитно-модульної системи організації навчального процесу (КМСОНП), що є українським варіантом ECTS. Ця система базується на здійсненні наскрізного поточного контролю на аудиторному занятті у відповідності до його форми (практичні заняття). Підсумковою оцінкою поточного контролю є оцінка за модуль, тобто реалізується принцип модульного обліку знань студентів.

Навчальним планом з дисципліни «Муніципальна соціально-економічна політика» передбачено складання екзамену. Для оцінювання знань використовують чотирибальну національну шкалу та стобальну шкалу оцінювання ECTS.

Порядок здійснення поточного оцінювання знань студентів

Поточне оцінювання знань студентів здійснюється під час проведення практичних занять і має на меті перевірку рівня підготовленості

студента до виконання конкретної роботи. Об'єктами поточного контролю є:

- активність та результативність роботи студента протягом семестру над вивченням програмного матеріалу дисципліни, відвідування занять;

- виконання завдань на практичних заняттях;

- виконання завдань поточного контролю.

Робота студентів на практичних заняттях оцінюється за 4-бальною системою і згідно з Методикою переведення показників успішності знань студентів перекладається в систему оцінювання за шкалою ECTS (табл. 1). При оцінюванні виконання практичних завдань увага приділяється їх якості й самостійності.

Поточний модульний контроль рівня знань передбачає виявлення опанування студентом теоретичного матеріалу та вміння застосувати його для вирішення практичної ситуації і проводиться у вигляді письмового контролю (контрольна робота за білетами або тестування за вибором студента).

Поточний контроль проводиться у письмовій формі двічі по закінченню кожного зі змістових модулів після того як розглянуто увесь теоретичний матеріал та проведені практичні завдання в межах кожного з двох ЗМ.

Контроль здійснюється і оцінюється за двома складовими: лекційна (теоретична) і практична частини (розрахункові завдання). Для цього білети для проведення поточного контролю мають два теоретичні запитання та розрахункове завдання. Може бути також використано тестове завдання – за вибором ВНЗ.

Знання оцінюються за 4-бальною системою за національною шкалою (контрольна робота) або за системою оцінювання за шкалою ECTS (тестові завдання) (табл. 1).

Проведення підсумкового контролю. Умовою допуску до екзамену є позитивні оцінки з поточного контролю знань за змістовими модулями.

За умов кредитно-модульної системи організації навчального процесу до підсумкового контролю допускають студентів, які набрали в сумі за всіма змістовими модулями більше 30% балів від загальної кількості з дисципліни (або більше 50% балів з поточного контролю за всіма змістовими модулями).

Екзамен здійснюється в письмовій формі за екзаменаційними білетами, які містять два теоретичні питання і практичне завдання, або

за підсумковим тестовим завданням (за вибором студента), що дає можливість здійснити оцінювання знань студента з усієї дисципліни «Муніципальна соціально-економічна політика».

Екзаменаційні відповіді за білетами оцінюються за 4-бальною системою за національною шкалою, тестові завдання – за 100-бальною системою оцінювання за шкалою ECTS. В обох випадках оцінки згідно з методикою переведення показників успішності знань студентів перекладаються у відповідну систему оцінювання (табл. 1).

Оцінювання знань за 4-бальною системою за національною шкалою:

Оцінку *«відмінно»* ставлять, коли студент дає абсолютно правильні відповіді на теоретичні питання з викладенням оригінальних висновків, отриманих і основі програмного, додаткового матеріалу та нормативних документів. При виконанні практичного завдання студент застосовує системні знання навчального матеріалу, передбачені навчальною програмою.

Оцінка *«дуже добре»*. Теоретичні запитання розкрито повністю на основі програмного і додаткового матеріалу. При виконанні практичного завдання студент застосовує узагальнені знання навчального матеріалу, передбачені навчальною програмою.

Оцінка *«добре»*. Теоретичні запитання розкрито повністю, програмний матеріал викладено у відповідності до вимог. Практичне завдання виконано взагалі правильно, але мають місце окремі неточності.

Оцінка *«задовільно»*. Теоретичні запитання розкрито повністю, проте при викладанні програмного матеріалу допущені незначні помилки. При виконанні практичних завдань без достатнього розуміння студент застосовує навчальний матеріал, припускає помилки.

Оцінка *«задовільно (достатньо)»*. Теоретичні питання розкрито неповністю, з суттєвими помилками. При виконанні практичного завдання студент припускається значної кількості помилок та зустрічається зі значними труднощами.

Оцінка *«незадовільно»*. Теоретичні питання нерозкриті. Студент не може виконати практичні завдання, виявляє здатність до викладення думки на елементарному рівні.

Оцінка *«незадовільно»*. Теоретичні питання нерозкриті. Студент не може виконати практичні завдання.

Таблиця 1 – Шкала перерахунку оцінок результатів контролю знань студентів

Оцінка за національною шкалою	Визначення назви за шкалою ECTS	ECTS оцінка	% набраних балів
1	2	3	4
ВІДМІННО	Відмінно – відмінне виконання лише з незначними помилками	A	більше 90 – 100
ДОБРЕ	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками	B	більше 80 – 90 включно
	Добре – у загальному правильна робота з певною кількістю грубих помилок	C	більше 70 – 80 включно
ЗАДОВІЛЬНО	Задовільно – непогано, але зі значною кількістю недоліків	D	більше 60 – 70 включно
	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії	E	більше 50 – 60 включно
НЕЗАДОВІЛЬНО	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим, як перездати тест	FX*	більше 26 – 50 включно
	Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота з повторним вивченням змістового модуля	F**	від 0 – 25 включно

* З можливістю повторного складання.

** З обов'язковим повторним курсом.

5. ПОРЯДОК ТЕСТУВАННЯ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ

Засобом діагностики є тестове завдання закритої форми із запропонованими відповідями, в яких вибирають правильні з множини вибору (чотири відповіді, тільки одна з яких є правильною).

Система базових тестових завдань сформована експертним оцінюванням кожного завдання і їх сукупності та охоплює всі змістовні модулі з комплексу нормативних дисциплін, які визначено у освітньо-професійній програмі підготовки спеціаліста зі спеціальності «Муніципальна соціально-економічна політика».

Тестові завдання закритої форми складаються з двох компонентів:

- а) запитальної (змістовної) частини;
- б) відповідей.

Форма подання тестових або графічних тестових завдань повинна задовольняти певним рекомендаціям діагностів. Запитальна частина тестового завдання формулюється у стверджувальній або запитальній формі стисло, чітко, без подвійного тлумачення. Запитальна частина

тестового завдання виділяється великими літерами або активним кольором. Елементи відповіді частини тестового завдання мають окрему індексацію.

Тест (добірка тестових завдань кожного варіанта) має включати кількість тестових завдань, що є достатньою для забезпечення відповідної точності методу вимірювання. Ця характеристика має назву «дожжина тесту» і становить 30 тестових завдань.

Викладач фіксує результат тестування кожного студента в екзаменаційній відомості.

Загальні критерії оцінювання тестових завдань:

понад 90% правильних відповідей – «відмінно»;

76-90% правильних відповідей – «добре»;

60-75% правильних відповідей – «задовільно»;

менше 60% правильних відповідей – «незадовільно».

Шкала перерахунку оцінок результатів навчання в різних системах оцінювання

Система оцінювання	Шкала оцінювання						
Внутрішній вузівський рейтинг, %	100-90	89-71		70-51		50-0	
Національна 4-бальна і в системі ECTS, %	5 <i>відмінно</i> <i>A</i>	4 <i>добре</i> <i>B, C</i>		3 <i>задовільно</i> <i>D, E</i>		2 <i>незадовільно</i> <i>FX, F</i>	
Внутрішній вузівський рейтинг у системі ECTS, %	100-90	89-80	79-71	70-58	57-51	50-20	20-0
Національна 7-бальна і в системі ECTS	<i>відмінно</i> <i>A</i>	<i>дуже добре</i> <i>B</i>	<i>добре</i> <i>C</i>	<i>задовільно</i> <i>D</i>	<i>достатньо</i> <i>E</i>	<i>незадовільно*</i> <i>FX*</i>	<i>незадовільно**</i> <i>F**</i>
ECTS, % студентів	<i>A</i> <i>10</i>	<i>B</i> <i>25</i>	<i>C</i> <i>30</i>	<i>D</i> <i>25</i>	<i>E</i> <i>10</i>	<i>FX*</i> <i>F**</i>	
						<i>не враховується</i>	

* 3 можливості повторного складання.

** 3 обов'язковим повторним курсом.

6. ПРАВИЛА ПРОХОДЖЕННЯ ТЕСТУВАННЯ

При проходженні тестування студенту надається 25 хвилин для відповіді на 30 запитань.

Під час проходження тестування для відповіді на запитання потрібно вибрати один правильний варіант відповіді із 2, 3, 4-х запропонованих варіантів так, щоб біля вибраного варіанту появилася відповідна відмітка. Після чого підкреслити правильну відповідь. Для завершення тестування потрібно повідомити викладача.

1. Структура самоврядування в місті:
 - а) міська Рада
 - б) місьвиконком
 - в) районна Рада
 - г) райвиконком.
2. Структура місцевих органів галузевого управління:
 - а) управління
 - б) відділи
 - в) департаменти
 - г) відомства.
3. Які особливості управління соціально-економічною політикою:
 - а) контроль міськвиконкомом
 - б) контроль відділами, департаментами
 - в) громадські слухання
 - г) засоби масової інформації.
4. Якість життя та економічний розвиток муніципалітету, хто визначає:
 - а) міська Рада
 - б) департамент соціально-економічної політики
 - в) міський виконком
 - г) профспілкові органи.
5. Яка мета та завдання муніципальної політики?
 - а) напрямки підвищення добробуту населення
 - б) підвищення рівня розвитку окремих галузей
 - в) комплексне підвищення добробуту громади
 - г) покращення благоустрою міста
6. Які цикли (фази) життєвого циклу розвитку міста:
 - а) розвиток сфери обслуговування
 - б) благоустрій території
 - в) відновлення, зростання, розвиток
 - г) реконструкція об'єктів.
7. Від чого залежить рівень якості життя населення:
 - а) тривалість життя населення
 - б) здоров'я населення
 - в) освіченість населення
 - г) доходи населення.

8. Якими показниками визначається стратегія соціально-економічного розвитку:

- а) освіта
- б) охорона здоров'я
- в) житлово-комунальне господарство
- г) рівнями якості життя, економічного розвитку, природно-ресурсним потенціалом.

9. Які напрями розвитку житлово-комунального господарства:

- а) підвищення якості обслуговування населення
- б) зниження тарифів
- в) реконструкція об'єктів
- г) зниження енерговитрат.

10. Значення бюджету для забезпечення соціально-економічної політики:

- а) формування бюджету з врахуванням потреб населення
- б) підвищення витрат бюджету
- в) основа фінансового забезпечення політики
- г) регулювання бюджету місцевими органами.

11. Що таке структурна перебудова економіки?

- а) зниження екологічних викидів
- б) зниження енерговитрат
- в) комплексна перебудова для цілі покращення життя населення
- г) зниження витрат на воєнно-промисловий комплекс.

12. Які завдання інноваційної діяльності:

- а) науково-технічний прогрес
- б) зниження екологічного забруднення
- в) підвищення продуктивності праці
- г) пошуки нових технологій.

13. Що треба робити для розвитку зовнішньоекономічних зв'язків?

- а) розвивати економіку
- б) підняти рівень освіти
- в) реалізувати комплексні заходи для покращення зв'язку з зарубіжжям
- г) розвивати туризм.

14. Які заходи потрібні для покращення підприємницької діяльності?

- а) знизити податковий тиск
- б) покращити умови обертання дозвільної документації
- в) реалізувати програмний комплексний підхід до покращення підприємницької діяльності в місті
- г) створювати умови для одержання земельних ділянок та приміщень.

15. Які головні напрямки охорони довкілля:

- а) охорона повітряного середовища
- б) охорона водних басейнів
- в) реалізація комплексних заходів по охороні довкілля
- г) покращення шляхів сполучення.

16. Соціальний захист населення та підвищення його зайнятості:

- а) використання субсидій
- б) допомога різним категоріям населення
- в) комплексна програма соціального захисту
- г) допомога інвалідам.

17. Які заходи потрібні для підтримки сім'ї, жінок, молоді?

- а) грошова допомога
- б) пільгові виплати
- в) комплексна програма підтримки сімей, жінок, молоді
- г) робота з обдарованими дітьми.

18. Які завдання інвестиційної стратегії?

- а) пошуки інвестицій
- б) використання власних коштів
- в) залучення можливостей закордонних інвесторів
- г) комплексна міська програма інвестиційної стратегії.

19. Як треба вирішувати питання забезпечення житлом?

- а) організовувати черги в міськвиконкомі
- б) виділяти пільгове житло
- в) розвивати будівництво соціального житла
- г) розробити комплексну програму для міста.

20. Напрямки ідеологічного забезпечення соціально-економічної політики:

- а) використати можливості різних партій
- б) соціальна ідеологія
- в) політична ідеологія
- г) комплексне ідеологічне забезпечення.

21. SWOT-аналіз передбачає виявлення і детальний розгляд (виберіть декілька):

- а) конкретних переваг
- б) сильних сторін фірми
- в) сприятливих можливостей для бізнесу
- г) слабких боків організації
- д) погроз для бізнесу.

22. Як розвивати інформаційне забезпечення?

- а) створити підрозділ в міськвиконкомі
- б) задіяти систему автоматизованого управління містом
- в) використовувати комп'ютерну мережу
- г) використовувати електронну пошту.

23. Як треба реформувати організаційно-управлінські структури?

- а) підвищення ефективності їх діяльності
- б) скорочення бюджетних витрат
- в) створення умов для покращення обслуговування громадян міста
- г) скорочувати кадри.

24. Удосконалення системи роботи з кадрами:

- а) підвищення кваліфікації
- б) закордонні поїздки
- в) обмін досвідом з іншими містами
- г) комплексні заходи для підвищення рівня роботи кадрів.

25. Що таке моніторинг управління соціально-економічним розвитком?

- а) збір необхідних даних
- б) аналіз одержаної інформації
- в) підготовка звітів для керівництва
- г) комплексне обстеження якості виконання соціально-економічних програм.

26. Мета та завдання муніципальної соціально-економічної політики:

- а) підвищення якості життя
- б) ефективне використання науково-технічного потенціалу
- в) ефективне використання ресурсного потенціалу
- г) комплексне підвищення добробуту міста.

27. Розвиток фінансової та бюджетної сфери:

- а) шляхи залучення коштів для соціально-економічного розвитку
- б) використання можливостей спонсорів
- в) використання місцевих інвестицій
- г) використання податкових коштів.

28. Напрямки розвитку культури, духовності, освіти

- а) використання наявної бази міста
- б) удосконалення роботи освітніх органів
- в) комплексна програма розвитку культури, духовності, освіти
- г) будівництво об'єктів культури.

29. Як повинна розвиватися охорона здоров'я, фізкультура, спорт?

- а) використання наявної бази міста
- б) удосконалення матеріального забезпечення об'єктів охорони здоров'я фізкультури, спорту
- в) будівництво нових об'єктів
- г) комплексний ефективний розвиток стану здоров'я.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

Бібліографічні описи, Інтернет адреси	ЗМ, де застосовується
1	2
1. Рекомендована основна навчальна література (підручники, навчальні посібники, інші видання)	
1. Стратегія соціально-економічного розвитку Харківський області на період до 2011 року. – Х.: Видавничий дім «ІНЖЕК», 2003.	ЗМ1.1-ЗМ 1.2
2. Кизим М.О., Кононова К.Ю. Моделювання стратегії і інвестиційної діяльності Харківського регіону // Фінанси України. – 2002. – № 10.	ЗМ1.1-ЗМ1.2
3. Програма розвитку і реформування житлово-комунального господарства на 2003-2010 рр.	ЗМ1.1-ЗМ1.2
4. Програма соціально-економічного розвитку м. Харкова на 2006 р. // Слобода. – 2006. Березень-квітень.	ЗМ1.1-ЗМ1.2
5. Управління сучасним містом. – К., 2004. – № 7-9(15).	ЗМ1.1-ЗМ1.2
6. Бабаєв В.М. Практика муніципального управління. – Х.: ХДАМГ, 2002.	ЗМ1.1-ЗМ1.2
7. Бабаєв В.М. Управління міським господарством: теоретичні та прикладні аспекти. – Х.: ХарРІНАЛУ «Магістр», 2004.	ЗМ1.1-ЗМ1.2
2. Додаткові джерела (довідники, нормативні видання, сайти Інтернет тощо)	
1. Сайт Харківської міської Ради. – Режим доступу: http://www.city.kharkiv.ua/	ЗМ1.1-ЗМ1.2
2. Сайт Харківського міськвиконкому	ЗМ1.1.-ЗМ1.2
3. Сайт газет «Время», «Харьковские известия», «Вечерний Харьков»	ЗМ1.1-ЗМ1.2
4. Цифровий репозиторій ХНУМГ. – Режим доступу: http://eprints.ksame.kharkiv.ua/	ЗМ1.1
5. Офіційний сайт Верховної Ради України. – Режим доступу: http://zakon.rada.gov.ua/	ЗМ1.1
6. Бібліотека економіста. – Режим доступу: http://www.library.if.ua/	ЗМ1.2
3. Методичне забезпечення (реєстр методичних вказівок, інструкцій до лабораторних робіт, планів семінарських занять, комп'ютерних програм, відео-, аудіоматеріалів, плакатів тощо)	
1. Тексти лекцій з дисципліни «Муніципальна соціально-економічна політика»	ЗМ1.1-ЗМ1.2
2. Методичні вказівки для проведення практичних занять з курсу «Муніципальна соціально-економічна політика»	ЗМ1.1-ЗМ1.2
3. Методичні вказівки для самостійних занять з курсу «Муніципальна соціально-економічна політика»	ЗМ1.1.-ЗМ1.2
4. Поточний контроль з ЗМ 1.1: Контрольна робота з дисципліни «Муніципальна соціально-економічна політика»	ЗМ1.1
5. Поточний контроль з ЗМ 1.2: Тестування з дисципліни «Муніципальна соціально-економічна політика»	ЗМ1.2

Навчальне видання

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

для практичних занять та самостійної роботи
з дисципліни

**«МУНІЦИПАЛЬНА СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНА
ПОЛІТИКА»**

*(для студентів 4 курсу денної форми навчання за напрямом
підготовки 6.030601 «Менеджмент»)*

Укладач: **ЗЕЛЕНСЬКИЙ** Борис Костянтинович

Відповідальний за випуск: *Г. В. Висоцька*

За авторською редакцією

Комп'ютерне верстання: *І. В. Волосожарова*

План 2013, поз. 349М

Підп. до друку 16.10.2013
Друк на ризографі.
Зам. №

Формат 60 x 84/16
Ум. друк. арк. 1,2
Тираж 50 пр.

Видавець і виготовлювач:
Харківський національний університет
міського господарства імені О. М. Бекетова,
вул. Революції, 12, Харків, 61002
Електронна адреса: rectorat@kname.edu.ua
Свідectво суб'єкта видавничої справи:
ДК № 4064 від 12.05.2011р.